

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Szeretett Polgártársak, Baja város választó népe!

Huszonegy óra mulva döntő szavazatot mond Baja város népe, ami lelkiünkkel lelkezett polgárságunk, abban a város egész jövőjére kiható kérdésben: kívánja-e egy jobb korszak fölvirradását, óhajta-e, hogy ipar és kereskedelem, kultúra és gazdaság vonuljon be itt, a városi munkának édesmindnyájunk által sóvárgott műhelyébe, avagy azt, hogy továbbra is lefelé gördüljön a végeletlenül pusztulás lejtőjén minden bajai érdek, mely a függetlenségi céger áldástalan uralma alatt veszni, pusztulni készült az egész vonalon.

A hang, a szó, melyen polgártársainkhoz szólunk, a város, e szűkebb hazá iránti szeretettől táplált lelkiismeret szava ebben az órában a mi részünköl. Főcsendülhetne, elhangozhatna a mi portánkban is a függetlenségi párt dicsőtelen multjában való turkálás gyalázkodó szava, szakasztott úgy, mint ahogy onnan tülről üvöltöttek felénk vastag betűs, hazug strófiákban tegnap. Főlhánytorgathatók, majdnem kötelesség volna ezt tenni, a függetlenségi szent jelszavak alatt tömörült érdekszövetség sok-sok beváltatlan ígéretét és félrevezetését is és szemébe vághatnak a bajai müellenzéknek polgárgyalázó, városölforgató politikáját, melylyel szinte megállították ezt a várost a maga békés fejlődésében, de a döntés órában a tehetetlen és eredménytelen függetlenségi korszak újbóli leleplezésére idő nincsen.

A multról, a politikailag immár megbukott honhazafiakról mégegyszer, egyszer s mindenkorra csak ennyit: egy évtizeden keresztül voltak hatalmon, egy évtizeden át élvezték a hatalom minden áldásait, de Baja város fejlődéséért, a polgárság anyagi boldogulásáért, léhák, lomhák voltak tenni bármit is. Tíz évvel ezelőtt, hogy uralomra segítette őket a polgárság fanatizált hite, a városboldo-

gító ígéretek egész tárházával vonultak be a városháza tanácstermébe, tíz év alatt háromszor is kértek és kaptak újabb és újabb a polgárság bizalmából, de valóra váltani belőle csak egy szemernyi is, nem volt bennük ész, erő és akarat. Politikai téren nemzeti színü rojtokkal törölték ki a rutul becsapott polgárság könnyes szemét, várospolitikai dolgokban pusztult uralmuk alatt a kereskedelem, az ipar és a népjólét, mert súlyosan sújtó adótörvényekben és a pótdadó szédületes fölszofolásában merült ki minden közeleti tevékenységük.

Amde, ismételjük, nem a bukottak bünlajstromának szomorú emléke késztet bennünket ma a polgártársakhoz szólani. És ennyit se szántunk volna a méltatásukra, ha megérdemelt bukásukba belenyugodva, meghuzódva látnók a ledöntött népbálványokat évtizedes tanyájukon, a kávéházi kártyaasztal heremódra tétlen porondján és nem bujnának ki odvaikból népbizalmat kérve, szavazatot kunyorálva most is, a jövőre is.

Ez az oka, hogy az egész jövőre szóló döntés ez ünnepélyes órában még egyszer óva intünk benneteket a népámitóktól, szeretett véreink, bajai polgártársak és kérve-kérünk: ne higgyetek a függetlenségi zászlóval hadonászó rossz szellemeitek »mungskók« szidalmazó, polgári szabadságok elkobzásáról szóló rémmeisének, mert mindez csak azért van, hogy felizzassák az általuk immár kiuzsorázott lelketeket és hamis jelszavakkal kiverjenek benneteket a munkapárt munkás műhelyéből, hová bevonulni rég sóvárog a ti kijózanodott, becsületes lelketek.

A bajai munkapárt szólit zászlója alá benneteket, polgártársak. A város jobb sorsára fölesküdtök munkatábor, melynek körében bensőséges otthona van min-

den városát, szerető bajai polgárnak, politikai, társadalmi és felekezeti különbségre való tekintet nélkül. Mert a bajai városi munkapárt programjának első, sarkalatos alapszabálya az, hogy közös és egyetértő táborkba gyűjtse a bajai társadalom minden önzetlen és munkabíró tényezőjét, mindazokat, kiket hatalmi éhességében békétlen és meddő politikai csatározásokra tagolt szét a függetlenségi jelszavakkal szemfényvezető néhány érdeklövag.

A város tehetetlen és öncélú mostoha apáinak szigorú kiküszöbölésével, a városi munkára szánt drága időt közgyűlési locsogásokkal elrabló nagyhangú frázis-szónokok kizárásával, igazi városatyák kell választania, holnap a polgárságnak. Olyanokat, akik a polgárság körében élve, megérezték és megismerték mindazt, ami ennek az elhanyagolt lakosságnak gazdasági jövőjébe friss életet vihet bele és akik mint a mi polgártársaink polgártársai egyedüli és szent kötelességüknek ismerik a sok régi vágyakozás és reménykedés valóra váltását.

A külső városrészekhez, a Homok- és Szállásváros és a Józsefváros elhanyagolt lakosságához szól újból és ismétleten a szavunk. Azért hozzájuk, mert a függetlenségi pártvezérek még most is hangosan kurjongatva dicsekszenek vele, hogy ezek az állfűgetlenségi járomba hajtott derék polgártársaink úgy fognak voksolni, függetlenségi parancsszóra a holnap napon, ahogy a régi, bukott próféták őket porázón vezetik. Ezer ígérettel, ezerszer csalták meg ezeket a külvárosokat és nem elég, hogy újból merik kérni az ottani polgárság bizalmát, ismételjük, úgy viselkednek most is, mintha kibérelték volna ennek a lakosságnak a hitét, melyet pedig hálátlanul, rutul használtak ki tíz esztendő alatt

százszor is a saját maguk önző és haszontalan céljaira.

Erre a veszedelmes játékra hívjuk fel a döntés fontos óráiban a külvárosok hiszékeny lakosságának figyelmét és mikor a munkapárt jelöltjei részére kérjük szavazataikat, tesszük ezt a városmentés nemes sugallatótól indítva, hogy megszabaduljon Baja külvárosa is attól a lidércnyomástól, mely a bukott függetlenségiek tehetetlen hitegetése, alakjában rajt fekszik ezen városrészeknek a fejlődésén.

Világosságot sóvárog a külvárosi bajai polgár évek óta és mi megvilágítani óhajtuk azt a jobb utat, mely a várost fejlesztő munka műhelyében az elhanyagolt városrészek haladásához vezet el. Ehez az önzetlen munkatervhez kérjük minden bajai polgár támogatását és szavazatát a következő jelöltjeinkre:

Belvárosi jelöltek:

Bernhart Ernő takarékpénztári főtisztviselő, Ertl József földbírtokos, a munkapárt elnöke, Fischer Béla kereskedő, Ladányi Mór dr. ny. kórházigazgató, orvos, Major Károly kir. járásbíró, a járásb. vezetője, Müller József földbírtokos, Müller Antal bádógosmester, Dr. Raisz Sándor kórházi főorvos, Scherer Sándor képezdei igazgató.

A Józsefvárosban:

Breinik Nándor bognármester, Köbbling Antal molnárparos, Dr. Nemes József ügyvéd, Oztronicus Géza építő vállalkozó, Dr. Rosenbeng Samu orvos.

Homok- és szállásvárosban:

Borkity Antal gazdálkodó, Heimbürger János vendéglős, Madár Zsigmond szódagyáros, Meskó Zoltán lapszerkesztő, Romátka Jenő királyi járásbíró, Trszkity György gazdálkodó.

A tűzoltóság ujjászervezése.

Előadói javaslat, melyet a bajai tűzoltóság fejlesztése érdekében, a tűzoltóság szervezésére kiküldött bizottság elé terjesztett:

dr. Fehér Lőrinc.

1905. évi május hó 6-án óriási tűzvész pusztított Baján. A megrendítő szerencsétlenség után egy érzelme és egy gondolatba forrt össze az egész törvényhatósági bizottság: az intézményt fejleszteni, hogy hasonló szerencsétlenségek elő ne fordulhassanak.

E célból a polgármester elnökele alatt Bajay Péter, Drescher Gyula, Ertl István, dr. Fehér Lőrinc, dr. Lemberger Ármin, Mikolits Ignác, Müller József, dr. Nyiraty János, dr. Rajk Aladár, Scherer Sándor, Scheibner Gyula, dr. Szirmai Vidor, Tury Mátyas és Willmann János tagokból álló bizottságot küldötte ki oly utasítással, hogy a tűzoltóság szervezésére vonatkozó javaslatot annak idején terjesszék be.

A bizottság 1905. évi július hó 21-én ülésezett először. Ez alkalommal Scossa Zoltán

szabadvai tűzoltó parancsnok, mint szakértő terjesztette elő a tűzoltóság szervezésére vonatkozó javaslatát. Indítványára a bizottság Scheibner Gyula elnökele alatt, Bajai Péter, Ertl József és Scossa Zoltán szakértőből álló bizottságot küldötte ki a részletes program megállapítása végett.

Az albizottság javaslatba hozta, hogy a városi hivatásos tűzoltók létszáma, egy parancsnok vezetése alatt, 16-ra emeltessek fel. Ötvennégy pontban felsorolta azon szükségleteket, amelyek a tűzoltói intézmény reorganizációjához szükségesek. Ezek összesen 36349 kor. 86. fill. költséget igényelnek. Ebből az egyszer és mindenkorra szóló beruházás 17771 kor. 30 fillér és az évi visszatérő kiadás 18598 kor. 46 fillér. Ezen költségekben azonban az újabb vízforrások létesítése benn nem foglaltatik.

A tervezet, amelyet az albizottság beterjesztett, a legnagyobb szakértelemre vall. A legnagyobb részletességgel van kidolgozva. Mindenre providéál, csak egyre nem: a város anyagi helyzetére. Nem számol azzal, hogy egy 20.000 lakosból álló város, ahol a kereskedelem és ipar pang, ahol a polgárok adófizető képessége a legnehezebb próbáknak van alávetve, évenként 20.000 koronát, a községi pótdadó 10%-át, a tűzoltói intézmény fejlesztésére nem fordíthat.

Az albizottság által felsorolt szükségletek fedezésére és beszerzésére szükséges összeg a város anyagi képességét meghaladta s az intézmény fejlesztése elé akadályokat gördített.

Két alternatíva előtt áll a város: vagy az igényeket kell redukálnunk, vagy pedig a fejlesztéssel várunk addig, míg a város oly anyagi viszonyok közé kerül, hogy a fejlesztéssel járó terheket elviselni képes lesz. Miután ez utóbbira belátható időn belül kilátásunk nem lehet, keresnünk kell módot arra, hogy a tűzbiztonság érdeke a város anyagi helyzetével összhangba hozassák.

Azt hiszem, hogy kétség nem lehet aziránt, hogy a tüzendészet és a tűzbiztonság épp olyan fontos ága a városi adminisztrációnak, mint bármely egyéb ága a közigazgatásnak. Ez a meggyőződés azonban akkor, midőn az isteni gondviselés a várost hosszabb időn át az elemek rombolásától megóvjá, elhomályosodik. S csak akkor ébred ismét a tűzoltás fontosságának tudatára, ha a lángok megsemmisüléssel fenyegetik az emberi munka gyümölcsét.

A hatóságnak tehát kötelessége mindazon intézkedéseket megtenni, amelyek a tűzek megakadályozását és elfojtását célozzák. A hatóság ezen tevékenysége a tüzendészet. A tűzoltás a tüzendészetnek csak egyik részét képezi, amellyel egyenlő fontosságú a megelőző és utólagos tüzendészet is. A megelőző és utólagos tüzendészetnek az a hivatása, hogy a tűzek keletkezését megakadályozza, a tűzoltásnak pedig a már keletkezett tűzek elojtása.

A megelőző és utólagos tüzendészetre vonatkozólag külön törvények, illetve szabályrendeletek u. m. a tüzendészeti kormányrendelet a városi tüzendőri szabályrendelet, kéménycsprési szabályrendelet és építészrendőri szabályrendeletek intézkednek.

A hatóság kötelessége oda hatni, hogy a törvényben és a szabályrendelet intézkedéseinek legfontosabban betartassanak. Évenként legalább 1-2-szer a tűzoltóság közbenjöttével tüzendőri szemlék tartassanak s ez alkalommal elháríttassék mindez, ami tűzveszélyes, tüzendő ellenes s ami a tűz keletkezését és terjedését előmozdítja.

De a hatóság kötelessége ezzel nem merül ki. Kötelessége gondoskodni a tűzoltás preventívájáról, amely alatt értendő a tűzoltáshoz szükséges szerek beszerzése és célirányos elhelyezése, a vízkészletnek minden ponton és megfelelő mennyiségben való biztosítása, a kivonulás előkészítése, a helyi viszonyoknak megfelelő, elég számú, jól felszerelt és fegyverezett tűzoltóság szervezése.

A szükséges vízforrás.

A tűzoltóság eredményesen csak úgy képes működni, ha kellő vízmennyiség áll rendelkezésére. Víz nélkül a legjobb tűzoltóság is tehetetlen. Oly az életből merített igazmondás, melynek már igen sok esetben megadták az árát azok, akik vízkészletről eleve nem gondoskodtak.

A legideálisabb vízforrás a vízvezeték. Azonban nálunk a vízvezeték létesítése belátható időn túl nem remélhető, s így reá vagyunk utalva a kutakra és a természetes vízforrásokra.

Homok és Szállásvárosban a város legtüzevesélyesebb részén a vízhízi a legnagyobb. Kutakból a tűzoltószerek segélyével nem képes a tűzoltóság vizet kiemelni, miután a kutak 8-10 méter mélyek. A vízszlop alig több 1 méternél.

A tűzoltóság zavartalan működése a meglevő közutak mélyítése és újabb kutak létesítése és szivó-nyomó szivattyúval való felszerelése által biztosítható. Jól tudom, hogy a közutak átalakítása sok költséget igényel. De ezen beruházás bőségesen megtérül azon vagyon révén, amelyet a tűzoltóság az elemek rombolásától, zavartalan működés esetén megmennteni képes. A vízforrások létesítésének költségei több év költségvetésében fedeztetek találhatnak. Egyelőre az 1911. évben a Homok és Szállásváros-részben, a város legtüzevesélyesebb pontjain közutaknak kimélyítése, továbbá a Szállásváros-részben a Kinizsi utcában, a gyermekmenhely közelében egy újabb kut létesítése és évenként öt kútnak szivó-nyomó szivattyúval való felszerelése lenne kívánatos.

Mindaddig, amíg az összes kutak a tűzoltás igényeinek megfelelőleg átalakítottak, szigorúan végrehajtandó az 1888-ik évi tüzendőri kormányrendeletnek azon intézkedése, hogy minden háztulajdonos könnyen hozzáférhető helyen 3 hektoliter vizet köteles készletben tartani. Ezen ugynevezett kapitányi vízzel a tűzoltóság fecskendőit minaddig működésben tarthatja, amíg a vízfordó kocsiikkal a szükséges vízmennyiségnek a tűzhöz való szállítását biztosíthatja.

Szükségesnek tartom továbbá, hogy lehetőleg még az 1911. évi költségvetés terhére négy darab vízfordó kocsi beszeressék. Ezen vízfordókocsik Homok és Szállásvárosrészekben elhelyezendők lesznek oly célból, hogy tűz esetén a vízszállítást mielőbb megkezdhessek. (Folytatjuk.)

H I R E K.

Tudnivalók a pénteki választásról.

A folyó év végével a törvényhatósági bizottságból kilépő tagok helyének espedig az I-ső választó-kerületben 9, a II-ik választó-kerületben 5 és a III-ik választó-kerületben 6 helynek betöltése elrendeltetvén, a törvényhatósági bizottság közgyűlése a választás határidejéül

folyó évi november hó 4-ik napját tüzte ki és a választás vezetésére az I-ső kerületbe elnökül *dr. Bernhart* János, helyettesül *dr. Bruck* Samu, a II-ik kerületbe elnökül *Tury* Máttyás, helyettesül *dr. Demeter* Kálmán, a III-ik kerületbe elnökül *Meskó* László, helyettesül *Müller* József bizottsági tagokat küldötte ki.

Választási helyiségül az I-ső kerületben — amelyhez az egész Belváros tartozik — a városi színház 2. számú tanácsterme; a II-ik kerületben — amely Józsefváros, Istvánmegye, Katonaváros és Kiscsávoly városrészekből áll — a Szegeci úton levő volt belvárosi népiszkolai épület; a III-ik kerületbe — mely Homok, Szállás, Rókus, Szentjános városrészeket és a külterületet foglalja magában — a Szent-Antal-utcai alsóvárosi (ezelött Glück-féle) állami elemi népiszkolai épület jelöltetett ki.

A választás a fenti napon reggel 9 órakor kezdődik és tart délután 4 óráig.

A választási elnökök, a bizalmi férfiak, a jelen lenni köteles hivatalos személyek és általában a szavazók a törvény különös oltalma alatt állanak.

— **Huszártisztek bajai vadászlovaglóversenye.** A szabadkai 4-ik honvédszázad-ezred első osztályának tisztikara Baján, november hó 5-én »Hubertus« vadászlovagló versenyt tart. Gyülekezés a Réthi pusztán délelőtt 10 órakor. Sorrend: Hubertus tiszti versenyvadászat. Altiszti vadászverseny. Legénységi vadászverseny. Este 8 órakor társasvacsera a Nemzeti nagyszállóban, amelyen való részvételt Ember Pál bajai főhadnagyánál november 3-ig kell bejelenteni.

— **Az élelmes Bátaszék.** Bátaszék köztség előjárósága azzal a kérelemmel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy a bátaszék — pécsi vasut mozdonyait és mozgó személyzetét Bátaszéken állomásítsa be, amiből a köztség előjárósága a bátaszéki helyi forgalom és a pótdávval súlyosan megterhelt lakosság kereseti viszonyainak javulását várja. A kérelmet pártolólag terjesztették fel a miniszterhez.

— **Elhunyt bírósági végrehajtó.** Oláh János apatini kir. járásbírói végrehajtó október hó 29-én 75 éves korában a gombosi állomáson végzetes baleset érte. A kötelességtudó aggyasztó munkája teljesítése közben érte a halál. A vonat elütötte és halálra zuzta Oláh Jánost, kiben Beczásy Gyula dr. bajai t. orvos apóstát gyászolja.

— **Uj bajai tűzfelügyelő.** Gardalits Lajo bajai városi iktatót a bácsbodrog vármegyei önkéntes tüzeltől szövetség közgyűlése Bajai város területére tűzfelügyelővé nevezte ki.

— **Vannak fájdalom?** Csuz, köszvény, rheuma, fejfaj, fogfájás? Meghült vagy talán légvonat által szerzett valami baj? Tegyen kísérletet a fájdalom megszüntető, gyógyító, erősítő Feller-féle Elsáfluidal. Ez valóban jól. Ez nem csak reklám! Próbátudj! bérmentve 5 korona. Készítője Feller gyógy szerész, Stubica, Centrale 124 sz. (Zágrábmege).

— **A központi választmány új tagjai.** Legutóbb tévesen közöltük a központi választmány névsorát. Alább helyesbítjük ezt a tévedést és újból közöljük a tagok névsorát. Dr. Bruck Samu, Erdélyi Gyula, dr. Fehér János, dr. Lemberger Armin, dr. Makray László, Müller József, dr. Rosenberg Samu, László Vilmos, Schmidt Ferenc, Tury Máttyás, Werner Adolf dr., Wunderlich József.

— **Az érsek süvege.** Városv Gyuláról, a boldogult kalocsai érsekről beszélük ezt a pompás históriát. Egy alkalommal új cerimóniás egyházi került hozzá. A ceremóniás egyháznak az az egyik kötelessége, hogy ünnepélyes alkalmakkor feltegye a püspökönek vagy az érseknek a fejére a süveget. Az érsek valami nagy cerimóniához készülődött. Már csak néhány perc választotta el az ünnepély megkezdésétől. Városv már teljesen elkészült s csak a süveget kellett fejére tenni. A ceremóniás csak állott és várta mi történik. Ugy látszik, nem tudta, hogy a süveget az ő kötelessége az érsek fejére főtenni.

— **Tegyé föl a süveget** — szólt szeliden a főpap, amikor már nem győzte kívánni az egyházit.

— **Nem merem** — felelte a fiu félénk hangon.

— **Tegyé föl, ha mondom.**

— **Jaj, én nem merem,** — mondta megint a fiu.

Az érsek ekkor haragosan kiáltott:

— **Azt a kutya teremtette!** Tegye föl hát, ha mondom.

És a fiatal ceremóniás egyházi főpóvatosan töltötte a süveget — a saját fejére.

— **Az új alispán: Mihajlovits Kornél.** Hétfőn délelőtt folyt le a vármegye rendkívüli tisztújító közgyűlése, melyen az alispáni szék betöltéséről határoztak. A közgyűlést hetek óta tartó viharos korteszkedések előzték meg a jelöltek. Mihajlovits Kornél főjegyző és Skultéti árvaszéki elnök érdekében s egész a mai napig bizonytalan volt a választás eredménye. Végül is azonban kialakult a megyebizottsági tagok véleménye és a nagy többség Mihajlovits Kornél főjegyzőt tette az alispáni székbe. Az alispánválasztás után a megválasztott többi állásokat töltötték be s többek között Brestyaszký Miklós dr.-t szolgabíróvá választották.

Felelős szerkesztő: SZIRMAI VIDOR dr.
Szerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Figyelmeztetés.

Ezennel figyelmeztetek mindenkit, hogy fiamnak **ifj. Jaszenovits Sándornak (Kudró)** egyáltalán ne hitelezzenek, mert érte felelősséget nem vállalok s semmit ki nem fizetek.

Jd. Jaszenovits Sándor (Kudró.)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított lúzszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényel, oszúnnal és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter ógyegyzőssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerüzlet, Budapest. **Dz. Richter gyógyszerüzlet a „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Fuvarlevelek gyűjtésére férfit vagy nőt alkalmazunk, ki mellékeresetül tekintélyes összeget kereshet meg. **Ajánlatok Ujvidék, Postafiók 15. küldendők.**

A Bajavidéki Takarékpénztár
épületében

egy bolthelyiség

november 1-étől kiadó.

Az igazgatóság.

Értesítés!

Van szerencém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy helyben, Máttyás király-tér 8. sz. alatt, özv. Bernátné urnő házában ismét

Szénkereskedést

nyitottam. Miatán hosszú éveken át alkalmam volt a t. fogyasztó közönség igényeit teljes megelégedésükre kielégíteni, feljogosítva érzem magam azon reményre, hogy lelkisimemet, pontos és szolid kiszolgálással nagybecsült vevőim bizalmát újból ki fogom érdemelni.

Raktáron tartok: **la rendű légszergyári dió és darabos kokszot, első rendű porosz diószenet, salgotarjani darabos szenet, retorta bukkfaszemet és fagottfát.**

Minden igyekezettel azon leszek, hogy tisztelt vevőimet megelégedésükre szolgáljam ki.

Üzletemet a n. é. közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlva, maradtam

kitünő tisztelettel

Hahn Kálmán,
szénkereskedő.

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és kefeárkat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Kuszár József

festékkereskedésében Főtér, a

takarékpénztár épületében

Cipőkrém lerakat!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a többszörösen szabadalmazott világhírű férfi, női és gyermek

Lábüdv (Fusswohl)

gyártmányú cipőinket, melyeket eddig Baján Schöffer Gyula úrnál lehetett kapni, ezentúl az egyedüli **Mittler I.** cipőkereskedőt elárúsításával **Mittler I.** biztuk meg.

Hogy ezen többszörösen kiütemezett készítményünk a viselésnél simulékonyágunknál fogva mily előnnyel bírnak, arról a t. vevőközönség ki gyártmányunkat csak egyszer is viselte, meggyőződést szerzett, azoknak beszerzése előtt bárkinek kívánságára fenti cég egy ismertető füzetet kiszolgál.

A **LÁBÜDV** cipők, melyek 32185 magyar szab alatt jönnek forgalomba, olcsóbbak bár mely hasonló gyártmányuknál, a formáját mindvégig megtartják és könnyen talpalhatók.

Tartósságra nézve fenti cég nevünkbe minden egyes párrét fel van hatalmazva a legmesszebb menő szavatoltságot vállalni.

Valódi csak a védjeggyel ellátott szabott árak feltüntetésével.

Tisztelettel

Osz. Magy. Lábüdv Cipőtársaság
korlátozott hatállyal. BECS, VII.

A KOBRAK

gyártmányú cipők

Mittler I.

kizárólagos cipőkereskedésben is

beszerezhetők.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddigi létező
petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80–90 gyertyafény,
vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé.

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.

Nincsen különös szabályozás.

Nincsen vörös, hanem fehér fény.

Nincsen szag.

Nincsen korom.

Minden petroleummal ég.

szonnal világosságot ad.

Minden 15" lámpához illik.

Egyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 8 K.

Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

Üveg- és porcellánkereskedőnél BAJA.

NAGY OCCASSIO.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy tulhalmozott

férfi és gyermek kalapok,

férfi-, női- és gyermek sapkákban lévő raktáramat saját árban árusítom míg a raktár tart.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Fischer Pál.

Fenyvesi Sarolta

karácsonyi vásárt rendez

blouz, aljak és gyermekruhákbl, selyem blouz bármilyen színben 7 koronától feljebb.

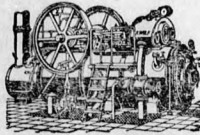
Mai naptól kezdve elvállal szöveteket ruhák készítéséhez és legjutányosabb árban készít legújabb modell szerint: kosztümöket, blouzokat, pongyolákat, estélyi és alkalmi toaletteket.

Linzi 1909: aranyérem; legnagyobb kiállítás

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletjei:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel működő
lokomobilok

— WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig. —

Az ipar és mezőgazdaság
leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépel.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

Az elismert

legjobb,

legelterjedtebb

magyar napilap

„AZ UJSÁG“

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

Főmunkatársak:

Herczey Ferenc, Kenedi Géza,

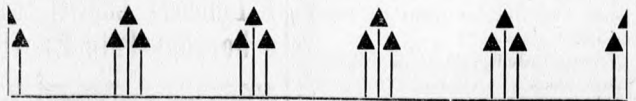
Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felölös szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona,
félévre 14 korona, egész évre 28 korona.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
sok, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyom-
rot 2–3 óra alatt
teljesen rendbe-
hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 80 fill.